ABECEDA VOLONTIRANJA

Europska unija
"Zajedno do fondova EU"

EUROPSKI STRUKTURNI I INVESTICIJSKI FONDOVI

ESF UČINKOVITI LJUDSKI POTENCIJALI

PROJEKT JE SUFINANCIRAO
URED ZA UDRUGE VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.
Ovaj projekt sufinancira Ured za udruge Vlade RH.
Sadržaj publikacije isključiva je odgovornost udruge "Eko-Zadar".

Jedna od najvećih tajni života jest u tome da je sve što je uistinu vrijedno truda ono što činimo za druge.

Lewis Caroll

Udruga za promicanje ekološke proizvodnje hrane, zaštite okoliša i održivog razvoja **„Eko-Zadar“** započela je u lipnju 2017. godine provedbu projekta „Volonterska šuma – Umrežavanje i podrška organizatorima volontiranja za održivi razvoj volonterstva” . U provedbi projekta u partnerstvu sudjeluju još četiri institucije i organizacije i to: **Srednja škola Obrovac, Udruga socijalnih radnika Zadar – Volonterski centar Zadar, Ekološka udruga Zrmanja i Agencija za ruralni razvoj Zadarske županije – AGRRA.**

Glavni cilj projekta je povećati broj kvalitetnih i održivih volonterskih programa i programa školskog volontiranja i odgoja za volontiranje u slabije razvijenim dijelovima Zadarske županije (gradovi Obrovac i Benkovac te općine Novigrad, Posedarje i Poličnik). U sklopu projekta, osmišljeni su volonterski programi na tematskim sastancima (prema području djelovanja pojedinih udruga) na kojima su sudjelovali učenici SŠ Obrovac i predstavnici lokalnih udruga.
Programi su uključeni u kurikulum SŠ Obrovac te su kroz školsku godinu 2017./2018. i provedeni. Kako bi se osigurala kvalitetna provedba volonterskih programa, predstavnici lokalnih udruga bili su uključeni u trodnevnu edukaciju „Menadžment volontera“ na kojima su stekli temeljne vještine i znanja o volonterstvu, provedbi programa i odnosu prema volonterima. Isto tako održana su tri okrugla stola gdje je bio prezentiran rad različitih udruga kao primjer dobre prakse, a udruge su imale prilikupredstaviti svoj rad i na održanim sajmovima u sklopu projekta. Osim nabrojanih aktivnosti, organiziran je i Festival volonterstva s ciljem promoviranja volonterstva kao participativnog modela aktivnog djelovanja i razvoja zajednice.

O PROJEKTU „VOLONTERSKA ŠUMA“

Osim promocije volonterstva Festivalom volonterstva obilježili smo i Svjetski dan zaštite okoliša (5.lipnja), u sklopu kojega se održala velika akcija čišćenja dna rijeke Zrmanje i obalnog područja pod nazivom „Gdje Zrmanja ljubi more“, te razna predavanja i radionice na temu zaštite okoliša i prirode te volonterstva. Na samom Festivalu sudjelovalo je više od 150 volontera/ki koji su se bavili različitim volonterskim aktivnostima.

Ove aktivnosti imale su za cilj ojačati kapacitete organizatora volontiranja kako bi se provodili održivi volonterski programi te osnažio doprinos volonterstva u provođenju aktivnosti za društveni i ekonomski rast i participativan model razvoja. Jedna od metoda ostvarivanja tih ciljeva je upravo i tiskanje ove publikacije o volonterstvu, različitim mogućnostima volontiranja, vrstama volontiranja i iskustvima kako bi utjecali na podizanje svijesti šire javnosti o višestrukim koristima volontiranja.

Osim publikacije, u sklopu projekta je izrađena i aplikacija koja je izravno povezana s web stranicom Volonterskog centra, prilagođena mobilnim uređajima, a koja omogućuje lakšu prijavu na volonterske angažmane objavljene na burzi Volonterskog centra Zadar. Aplikacija je dostupna za instaliranje na Google Play, a za više informacija o volonterstvu na području Zadarske županije posjetite službenu mrežnu stranicu Volonterskog centra Zadar www.vczd.org.

Nadamo se da će Vam publikacija približiti mogućnosti volonterstva i dati Vam jasne smjernice za aktivno uključivanje u lokalnu zajednicu putem volontiranja.

Projekt se provodi i financira u sklopu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020.
UKUPNA VRIJEDNOST PROJEKTA: 759.857,25 HRK
IZNOS EU POTPORE (ESF): 645.878,66 KN
UDIO SUFINANCIRANJA UREDA ZA UDRUGE VLADE REPUBLIKE HRVATSKE: 113.978,59 KN

NOSITELJ PROJEKTA:

PARTNERI:

AGRRA

SADRŽAJ:

Što je volontiranje?	5
Vrste volontiranja	6
Zašto ljudi volontiraju?	7
Tko je volonter/ka ?	10
Prava i obveze volontera/ki	11
Dokumenti potrebni za volontiranje	13
Inkluzivno volontiranje	23
Korporativno volontiranje	26
Školsko volontiranje	27
Odgoj za volontiranje	29
Iskustva volontera/ki	32
Popis literature	38

Što je volontiranje?

Volontiranje se u suvremenom društvu cijeni kao jedan od najsnažnijih elemenata koji doprinose razvoju i oblikuju demokratske promjene u svakom suvremenom društvu, a ujedno je i osnova koja omogućuje građanima uključivanje u društvene procese. Davanjem svog slobodnog vremena, znanja i iskustva, entuzijazma i energije, građani značajno doprinose razvoju svoje zajednice i društva u cjelini. Volontiranje osnažuje pojedince, izgrađuje osjećaj solidarnosti, potiče na sudjelovanje, štiti ranjive skupine od ekonomske, društvene i političke marginalizacije i ima potencijal kohezivnog elementa u društvu[1].

Definicije volontiranja mijenjaju se ovisno o tradiciji, socijalnom, kulturalnom ili političkom kontekstu u kojem se određeno društvo nalazi. No u zemljama razvijenih demokracija volontiranje se vidi kao aktivnost koja podrazumijeva:

Volontiranje je prepoznato kao aktivnost koja dovodi do poboljšanja kvalitete života, izgradnje socijalnog kapitala, osobnog razvoja, aktivnog uključivanja osoba u društvena zbivanja te razvoja humanijeg i ravnopravnijeg demokratskog društva[3].

[1] Etički kodeks volontera, NN 55/08

[2] Prgić Znika, Kordić i Jeđud Borić (2015), prema Manifest za volonterstvo u EU, Europski volonterski centar, 2006.

[3] Zakona o volonterstvu, NN 58/07, 22/13

U Hrvatskoj je volontiranje uređeno Zakonom o volonterstvu prema kojem je ono definirano kao **„...dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina kojima se obavljaju usluge ili aktivnosti za dobrobit druge osobe ili za zajedničku dobrobit... bez postojanja uvjeta isplate novčane nagrade ili potraživanja druge imovinske koristi[4].”**

Volontiranje je u Hrvatskoj omogućeno svim osobama na načelu jednakih mogućnosti za sve. Sukladno Zakonu o volonterstvu volontiranje mogu organizirati neprofitne organizacije različitih profila: udruge, zaklade, fondacije, javne ustanove, državna tijela i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te druge neprofitne pravne osobe. Izmjenama i dopunama Zakona o volonterstvu organiziranje volontiranja omogućeno je i u ustanovama kojima je osnivač fizička osoba, no samo u dijelu neprofitnih aktivnosti.

Volontiranje je jedan od načina na koji pojedinci snagom vlastite inicijative mogu doprinijeti stvaranju pozitivnih promjena u društvu.

Vrste volontiranja

Razlikovanje vrsta volontiranja važno je jer organizaciju čini osjetljivom na prava i odgovornosti koje imaju prema volonterima, potiče na ovorenost prema različitim potrebama volontera[5].

Vrste volontiranja razlikuju se prema tri kriterija:

KRITERIJ	VRSTE VOLONTIRANJA
Koliko traje volontiranje?	Kratkotrajno/dugotrajno (duže od tri mjeseca) volontiranje
Okruženje i kontekst volontiranja	Lokalno/međunarodno volontiranje Volontiranje u realnom/virtualnom svijetu (online volontiranje) Volontiranje u kriznim situacijama
Tko su volonteri?	Standardno volontiranje Volontiranje maloljetnika – djece (odgoj za volontiranje) i mladih Inkluzivno volontiranje Volontiranje zaposlenika (korporativno volontiranje)

Tablica preuzeta iz: Prgić Znika, Kordić i Jeđud Borić (2015:19).

[5] Prgić Znika, Kordić i Jeđud Borić (2015). „Menadžment volontera – priručnik za vođenje volontera i volonterskih programa“. Zagreb:Volonterski centar Zagreb

Zašto ljudi volontiraju?

Pojedinci volontiraju iz različitih razloga. Netko volontira u želji da pomogne onima kojima je pomoć zaista potrebna i da svoj doprinos u zajednici u kojoj živi. Netko želi pomoći određenoj organizaciji, netko ima višak slobodnog vremena koji želi korisno iskoristiti, želi proširiti socijalnu mrežu, uspostaviti nove kontakte... Jedan od motiva za volontiranje svakako može biti i stjecanje ili unaprjeđivanje vrijednoga profesionalnog iskustva, razvijanje novih znanja i vještina koje se mogu upotrijebiti na tržištu rada. Iz bilo kojeg razloga da se pojedinac kroz volonterski angažman uključuje, volontiranjem se ostvaruju vlastiti potencijali i samoaktualizacija te se doprinosi razvoju zdravih zajednica[6].

Volontiranje u sebi sadržava moć osnaživanja pojedinca prema većoj samouvjerenosti, osjećaju osobnog postignuća, nove profesionalne inspiracije i još puno toga. Upravo stoga, volontiranje posebno može koristiti pripadnicima onih skupina u društvu koji su tradicionalno bili primatelji volonterskih usluga. Pojedinci koji imaju otežanu početnu poziciju za aktivno uključivanje u radno i društveno okruženje, kao što su dugotrajno nezaposleni, osobe s invaliditetom, bivši ovisnici, beskućnici, bivši osuđenici, žrtve zlostavljanja i drugi, upravo volontiranjem mogu značajno unaprijediti svoj društveni status. Najznačajnija dobrobit za svakoga tko se nalazi u situaciji djelomične ili potpune društvene izoliranosti jest stjecanje osjećaja korisnosti i pripadanja zajednici kao rezultat angažmana za opće dobro.

[6] Kamenko, Kovačević i Šehić Relić (2016). „Volontiranje – prilika za nove kompetencije. Vodič kroz inkluzivno volontiranje za organizatore volontiranja“. Osijek: Volonterski centar Osijek i Hrvatska mreža volonterskih centara.

ŠEST GLAVNIH MOTIVACIJA VOLONTERA

Motivacija se nalazi u samom volonteru. Za kvalitetan rad i angažman volontera potrebno je poštivati volontere na način da se njihov trud i djelovanje priznaje te da im se mogogući zadovoljavanje njihovih potreba i želja - motivacije za volontiranjem. Američki psiholozi Clary i Snyder napravili su listu šest glavnih motivacija volontera:

VRIJEDNOST	Nekim ljudima volontiranje omogućuje da djeluju u skladu s osobnim uvjerenjem o važnosti pomaganja drugima
RAZUMIJEVANJE	Za druge, volontiranje ima funkciju propitivanja i shvaćanja, gdje kroz volontiranje oni zadovoljavaju želju da razumiju ljude kojima pomažu, organizaciju za koju volontiraju ili same sebe
KARIJERA	Nekim ljudima volontiranje omogućuje da nauče nove vještine koje im mogu pomoći u pronalaženju zaposlenja ili u razvoju karijere
DRUŠTVO	Za neke volontiranje predstavlja uspostavljanje novih društvenih kontakata i susretanje novih zanimljivih ljudi
POŠTOVANJE	Volontiranje može pomoći osobi da podigne svoje samopoštovanje čineći da se bolje osjeća sama sa sobom
ZAŠTITA	Volontiranje može poslužiti pojedincima da pobjegnu od negativnih osjećaja krivnje ili osamljenosti

1. Izvor slike: Brošura Volonterskog centra Zadar. URL: file:///C:/Users/Petra/Downloads/VCZD%20bro%C5%A1ura%20kona%C4%8Dna.pdf

Što nije volontiranje?

Članak 5. (NN 22/13)

(1) Volontiranjem se, u smislu ovoga Zakona, ne smatra:
– dobrovoljno obavljanje usluga ili aktivnosti koje su u suprotnosti s Ustavom Republike Hrvatske, drugim propisima Republike Hrvatske te preuzetim međunarodnopravnim obvezama,
– obavljanje usluga ili aktivnosti za koje postoji uvjet isplate ili potraživanja novčane nagrade odnosno druge imovinske koristi, a koje se obavljaju bez zasnivanja radnog odnosa,
– obavljanje poslova koji, s obzirom na narav i vrstu rada te ovlasti poslodavca, imaju obilježja poslova za koje se zasniva radni odnos,
- stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa uređeno posebnim propisima,
– obavljanje usluga ili aktivnosti koje je jedna ugovorna strana obvezna pružiti drugoj ugovornoj strani na temelju ugovora, osim ugovora o volontiranju,
– obavljanje usluga ili aktivnosti koje je jedna osoba obvezna pružiti drugoj osobi na temelju zakona ili drugih propisa,
– izvršavanje obveza sukladno sudskim odlukama i presudama,
– obavljanje usluga ili aktivnosti koje su uobičajene u obiteljskim, prijateljskim ili susjedskim odnosima.
(2) Obavljanje usluga ili aktivnosti koje se ovim Zakonom smatraju volontiranjem ne uključuje besplatno i nepovratno davanje imovine, novca ili besplatno davanje na uporabu pokretnina i nekretnina.

Izvor: Zakon o volonterstvu, NN 22/13

Tko je volonter/ka ?

Volonter može biti svaka osoba koja ima želju i mogućnosti za fleksibilan rad. Volontiranje ne poznaje gornju dobnu granicu, akademski stupanj, status (ne)zaposlenosti, struku ni spol. Jedini preduvjet za volontiranje je dobra volja[7].
Zakonom o volonterstvu Republike Hrvatske određeno je da je volonter/ka svaka fizička osoba koja volontira u Republici Hrvatskoj ili u inozemstvu, sukladno važećim nacionalnim i međunarodnim propisima, a maloljetna volonterka ili volonter je osoba mlađa od 18 godina koja volontira u Republici Hrvatskoj ili u inozemstvu, a koja sukladno odredbama ovoga Zakona treba imati suglasnost roditelja ili skrbnika prije odlaska na volonterski angažman.

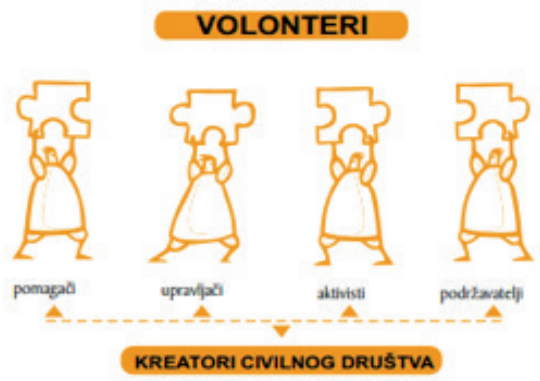

Izvor slike: Topčić, D. I Ivelja, N. (2006). „Priručnik za volontere". Split: udruga MI – Split i Volonterski centar Split

[7] Topčić, D. I Ivelja, N. (2006). „Priručnik za volontere". Split: udruga MI – Split i Volonterski centar Split

Prava i obveze volontera/ki

Zakon o volonterstvu (NN 58/07) donesen je 2007. godine (izmjene i nadopune 2013. godine (NN 22/13)) kako bi se osiguralo društveno okružje povoljno za razvoj volonterstva, spriječile moguće zlouporabe, zaštitilo volontere i organizatore volontiranja te kako bi se na zakonskoj razini uredio položaj svih pravnih i fizičkih osoba uključenih u organizirano volontiranje. Zakonom su također propisana prava i obaveze svih volontera/ki i organizatora volontiranja kako bi se osiguralo da su sve strane u volontiranju zaštićene i zadovoljne.

PRAVA
Da se smatraju suradnicima, ne besplatnom pomoći.
Da imaju sebi prilagođen i koristan zadatak.
Da dobiju opis posla.
Da upoznaju organizaciju - misiju, ljude i programe.
Da sudjeluju u aktivnostima.
Da im se osigura kvalitetna obuka.
Da ih se savjetuje i usmjerava kada je to potrebno.
Da imaju odgovarajuće uvjete rada.
Da su izloženi raznolikim iskustvima.
Da su saslušani i da sudjeluju u planiranju.
Da im se oda priznanje kroz napredovanje i nagrade.
Da im se zahvali za njihov angažman.
Da je volonterstvo vrijeme mudro iskorišteno.
Da prime brz odgovor i povrat informacija.
Da im se brzo uzvrate telefonski pozivi.
Da su im objašnjeni rizici.

OBVEZE
Da prihvate samo zadatke koje mogu obaviti.
Da poštuju ukazano im povjerenje.
Da poštuju stručne stavove, motode, itd.
Da se drže pravila organizacije.
Da obave zadatke odgovorno i u dogovorenim rokovima.
Da izraze vlastite granice.

1. **Izvor slike:** Brošura Volonterskog centra Zadar. URL: file:///C:/Users/Petra/Downloads/VCZD%20bro%C5%A1ura%20kona%C4%8Dna.pdf

Dokumenti potrebni za volontiranje

Zakonom o volonterstvu u Republici Hrvatskoj nalaže se da svaki volonter treba imati određene dokumente kojima se potvrđuje i opisuje njihovo sudjelovanje na određenim volonterskim angažmanima.

VOLONTERSKA KNJIŽICA[8]
– osobni dokument svakog volontera u kojoj se vodi evidencija volonterskih angažmana u kojima je volonter sudjelovao, tj. predstavlja oblik pismene potvrde o volontiranju. Po završetku volontiranja volonter ima pravo na upis aktivnosti u volontersku knjižicu, od strane organizatora volontiranja. Za svaki volonterski angažman upisuje se trajanje volontiranja (broj dana i sati) i vrsta aktivnosti koje pečatom ovjerava organizator volontiranje. Navedene podatke volonteri mogu koristiti prilikom sljedećeg prijavljivanja na volontiranje i u životopisu prilikom slanja molbi za posao.

UGOVOR O VOLONTIRANJU
– sklapa se između volontera i organizatora volontiranja na početku volonterskog angažmana, s ciljem reguliranja međusobnih prava i obveza. Zakon predviđa mogućnost sklapanja ugovora u dva oblika – usmenom i pismenom. Pismeni oblik ugovora je nužan u situacijama kada se volonterska aktivnost obavlja u izravnom kontaktu s nekom od ranjivih društvenih skupina ili kada su ranjive društvene skupine izravno uključene u volontiranje, kada je volontiranje povezano s povećanim rizicima za život i zdravlje volontera, pri volontiranju stranih državljana u Republici Hrvatskoj ili volontiranju državljana Republike Hrvatske u inozemstvu ako ih organiziraju ili suorganiziraju organizatori volontiranja sa sjedištem u Republici Hrvatskoj. Ugovor o volontiranju sklapa se također i pri dugotrajnom volontiranju (ono koje volonter obavlja najmanje 20 sati tjedno, najmanje tri mjeseca bez prekida), kad su organizatori volontiranja vjerska zajednica, javna ustanova, turistička zajednica, državna tijela i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kad volonter to zahtijeva i u drugim slučajevima određenima Zakonom o volonterstvu.

POTVRDA O KOMPETENCIJAMA STEČENIM VOLONTIRANJEM – dokument kojim se potvrđuje sudjelovanje volontera/ke i opisuju se njegove/njezine aktivnosti i zadaci te što je volonter/ka naučio/la ili razvio/la tijekom volontiranja, koristeći kao okvir ključne kompetencije cjeloživotnog učenja. Proces praćenja kompetencija stečenih kroz volontiranje nastao je kao odgovor na potrebu da se upravo te kompetencije učine vidljivi-

[8] URL: 1. file:///C:/Users/Petra/Downloads/VCZD%20bro%C5%A1ura%20kona%C4%8Dna.pdf

ma i korisnima za nastavak osobnog obrazovanja i podizanje zapošljivosti. Ujedno, priznavanje kompetencija stečenih kroz volontiranje ima važnu ulogu u podržavanju motivacije za volontiranje. Postoji osam ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje:

(1) komunikacija na materinskom jeziku
(2) komunikacija na stranim jezicima
(3) matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju i tehnologiji
(4) digitalna kompetencija
(5) kompetencija učiti kako učiti
(6) socijalna i građanska kompetencija
(7) incijativnost i poduzetnost
(8) kulturna svijest i izražavanje

U nastavku donosimo primjer popunjene Potvrde o kompetencijama stečenim kroz volontiranje. Zbog zaštite podataka prikriveni su osobni podaci volontera/ke.

Potvrda o kompetencijama stečenim kroz volontiranje[9]

Ministarstvo socijalne politike i mladih daje okvirni prijedlog sadržaja Potvrde o kompetencijama stečenim kroz volontiranje (članak 34.a Zakona o volonterstvu)

Volontiranje se promiče i prepoznaje kao aktivnost ili usluga od interesa Republike Hrvatske koja dovodi do poboljšanja kvalitete života, izgradnje socijalnog kapitala, osobnog razvoja, do aktivnog uključivanja osoba u društvena zbivanja te do razvoja humanijeg i ravnopravnijeg demokratskog društva. Volontiranjem se doprinosi društvenom razvoju, građanskom sudjelovanju, socijalnoj koheziji i socijalnom uključivanju. Volontiranjem se stječu iskustva i razvijaju kompetencije potrebne i korisne za aktivno sudjelovanje u društvu, osobni razvoj i osobnu dobrobit. Namjera je ove potvrde pružiti podršku volonterima u prepoznavanju njihovih kompetencija (što uključuje znanja i vještine te pripadajuću samostalnost i odgovornost) stečenih kroz volonterska iskustva, radi cjelovitog predstavljanja bilo kojoj trećoj strani na zahtjev volontera.

[9] Kamenko, Kovačević i Šehić Relić (2016:81). „Volontiranje – prilika za nove kompetencije. Vodič kroz inkluzivno volontiranje za organizatore volontiranja". Osijek: Volonterski centar Osijek i Hrvatska mreža volonterskih centara

Sukladno Zakonu o volonterstvu:
Volontiranje je dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina kojima se obavljaju usluge ili aktivnosti za dobrobit druge osobe ili za opću dobrobit, bez postojanja uvjeta isplate novčane nagrade ili potraživanja druge imovinske koristi.

I. Opći dio

PODACI O ORGANIZATORU VOLONTIRANJA			
Puni naziv organizatora volontiranja:	Udruga djece i mladih s poteškoćama u razvoju ZVONO		
Adresa:	Andrije Hebranga 12, 31551 Belišće		
OIB:	80574606030	**Registarski broj:**	14001762
Datum i godina upisa u matični registar:	18. rujna 2003.	**Registriran pri:**	Državna uprava OBŽ, ispostava Valpovo
Telefon:	031/662 535	**E-mail:**	zvono@os.t-com.hr
Kratki opis organizatora volontiranja (ciljevi, aktivnosti...):	Udruga je osnovana u cilju unaprjeđenja života djece i mladih s poteškoćama u razvoju. Pomoć roditeljima djece i mladih s poteškoćama u razvoju u uključivanju u sustav socijalne skrbi i odgojno-obrazovni proces. Poboljšanje kvalitete življenja i zadovoljavanje radnih, kulturnih i obrazovnih potreba. Razvoj socijalnih i drugih vještina potrebnih za aktivno uključivanje u život zajednice. Poticanje osamostaljivanja i zapošljavanja uz podršku. Promicanje inkluzije. Udruga sukladno ciljevima Udruge djeluje na području socijalnih usluga. Udruga razvija četiri programska područja: *1. Prevencija institucionalizacije* *2. Uključivanje djece i mladih s poteškoćama u odgojno-obrazovni sustav i život lokalne zajednice* *3. Zapošljavanje osoba s invaliditetom kroz promoviranje socijalnog poduzetništva* *4. Jačanje civilnog društva i volonterizam.*		

PODACI O VOLONTERU/KI	
Ime i prezime volontera/ke:	Ivo Ivić
OIB:	123456789
Naziv/i projekta/programa na kojima je volontirao/la:	Volontiranje – prilika za nove kompetencije
Naziv volonterske pozicije:	Voditelj/ica Kluba samozastupnika
Razdoblje volontiranja:	1. prosinca 2015. – 31. ožujka 2016.
Lokacija provođenja volonterskih aktivnosti:	Udruga Zvono, Andrije Hebranga 12, Belišće

II. Opis volonterske pozicije (poslovi, zadaci i odgovornosti volontera/ke)

Cilj volonterskog angažmana bio je uspostaviti kontinuirani i kvalitetan rad Kluba samozastupnika te poboljšati vještine voditelja/ice Kluba samozastupnika.

Aktivnosti volontera/ke:
1. Izrada plana rada Kluba i izbor tema za radionice.
2. Priprema materijala i metoda rada za svaku pojedinačnu radionicu.
3. Obavještavanje sudionika o održavanju radionice.
4. Provedba radionice koja uključuje motivaciju sudionika, poticanje sudionika na sudjelovanje, uključivanje sudionika u aktivnosti prema sposobnostima, vođenje evidencije sudjelovanja.
5. Izrada izvještaja o provedenim radionicama koji se predaju koordinatoru volontera.

Volonter/ka je bio/la odgovoran/na za pripremu svih radionica Kluba samozastupnika, za pripremu svih materijala te za izradu plana radionica Kluba.
Uz podršku je odabirao/la teme i provodio/la radionice u razdoblju od prosinca 2015. do ožujka 2016.

III. Naziv, vrsta i trajanje dodatnih osposobljavanja tijekom volontiranja

Edukacija za volontere u sklopu projekta „Volontiranje – prilika za nove kompetencije“ – 9 dana (VCOS)
Pripremna radionica za volontere „Pružanje pomoći u učenju“ – 1 dan (LVC Zvono)

IV. Kompetencije stečene volontiranjem

Komunikacija na materinskom jeziku (ključne riječi za Komunikaciju na materinskom jeziku: primjereno izražavanje, misli, mišljenja i osjećaja; slušanje i govor; čitanje i pisanje; jasno izražavanje; razumijevanje tuđih ideja; izražavanje i tumačenje apstraktnih pojmova i sl.)

Tijekom volonterskog angažmana volonter/ka je imao/la priliku razvijati komunikacijske vještine, izražavanje mišljenja, jasno izražavanje, ali je imao/la priliku razvijati i vještine slušanja i govorenja. Kroz pripremu za provedbu radionica u Klubu samozastupnika imao/la je priliku poboljšati svoje vještine čitanja i pisanja te jasnog izražavanja. Zadatak je bio prenijeti znanja na osobe s intelektualnim teškoćama što je uvelike pridonijelo razvoju vještina razumijevanja tuđih ideja, razvoju vještine jasnog i sažetog pismenog i usmenog izražavanja. Kroz direktan rad s članovima udruge Zvono, volonter/ka je razvijao/la i vještine slušanja te izražavanja misli i osjećaja.

Komunikacija na stranim jezicima

(ključne riječi za Komunikaciju na stranim jezicima: izražavanje na stranom jeziku u govoru i pismu; razumijevanje drugih koji govore/pišu na stranom jeziku; interkulturološka komunikacija i razumijevanje i sl.)

/

Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju i tehnologiji

(ključne riječi za Matematičku kompetenciju i osnovne kompetencije u prirodoslovlju i tehnologiji: rješavanje svakodnevnih problema vezanih za projekte logičkim razmišljanjem i izvođenjem logičkih zaključaka; upotreba grafikona, modela i formula itd. u prezentacijama; izrada nacrta projektnog proračuna; korištenje tehničke opreme; izvođenje zaključaka zasnovanih na dokazima; propitivanje znanstvenih pojmova i ideja i sl.)

Kroz volonterski angažman na mjestu voditelja/ice Kluba samozastupnika, volonter/ka je imao/la priliku samostalno i uz podršku koristiti tehničku opremu – računalo, projektor, printer kako bi kvalitetno pripremio/la materijale za radionice. Kroz pripremu materijala za svaku radionicu te za svakog člana Kluba poboljšao/la je svoje vještine korištenja tehničke opreme.

Digitalna kompetencija

(ključne riječi za Digitalnu kompetenciju: korištenje novih medija; upotreba programa za tehničku opremu; komuniciranje i razmjena informacija kroz online komunikaciju i mreže; razvijanje kritičkog razmišljanja o informacijskoj tehnologiji i sl.)

Volonter/ka je kroz upotrebu tehničke opreme imao/la priliku upoznati se s radom novih računalnih programa i s upotrebom tehničke opreme. Kroz pretraživanje interneta i komunikaciju s asistenticama volonter/ka je imao/la priliku koristiti medije, komunicirati putem društvenih mreža i putem e-maila. Pretraživanjem sadržaja na internetu volonter/ka je razvijao/la i vještine kritičkog razmišljanja – vodeći računa o prikladnim i neprikladnim metodama i sadržajima za radionice za koje se priprema. Volonter/ka je sve radionice pripremao/la na računalu i kroz volonterski angažman poboljšao/la je svoje vještine upotrebe računala i programa za pisanje, računanje i printanje. Volonter/ka je za provedbu radionica koristio/la i program PowerPoint za izradu prezentacija koje su bile prilagođene članovima Kluba.

Učiti kako učiti

(ključne riječi za Učiti kako učiti: promišljanje o vlastitom stilu učenja; definiranje i ostvarivanje ciljeva učenja; pronalaženje, vrednovanje i procesuiranje novih informacija i znanja; upravljanje vlastitim vremenom u procesu učenja; traženje i korištenje pomoći u učenju; sposobnost korištenja novog znanja u praksi i sl.)

Kroz samostalnu izradu plana rada Kluba samozastupnika i kroz samostalnu pripremu radionica, volonter/ka je imao/la priliku razvijati vještine upravljanja vremenom (organizacija radionica Kluba u vremenu od 60 minuta po radionici), vještine organizacije, ali i vještine traženja pomoći i podrške u cijelom procesu. Kroz pripremu materijala i učenje novih sadržaja volonter/ka je kroz volontersko iskustvo imao/la priliku i koristiti svoje novostečeno znanje u praksi te prenositi to znanje drugima.

Socijalna i građanska kompetencij (ključne riječi za Socijalnu i građansku kompetenciju: stvaranje novih društvenih kontakata i prijateljstava; suočavanje s novom situacijom vezanom za rad u organizaciji; po potrebi rješavanje sukoba; razumijevanje društvenog ponašanja i kodeksa iz drugačijeg okruženja; preuzimanje inicijative vezane za društvene i građanske teme; učinkovito i konstruktivno sudjelovanje u društvenom i poslovnom životu; sudjelovanje u građanskom životu; posvećenost aktivnom i građanskom sudjelovanju; poznavanje institucija i politika važnih za demokratsko društvo).

Kroz provedbu radionica u Klubu samozastupnika, volonter/ka je, kao voditelj/ica Kluba, imao/la priliku sudjelovati u izravnom radu s članovima udruge Zvono. Kroz ovaj posao volonter/ka je druge poticao/la na sudjelovanje, na uključivanje u rad, po potrebi rješavao/la sukobe između članova skupine. Kroz rad u Klubu volonter/ka je stekao/la sposobnost motiviranja i aktiviranja drugih na sudjelovanje u aktivnostima zajednice te je razvio/la odgovornost prema dobivenim zadatcima. Volonter/ka je poboljšao/la vještine komunikacije s drugim ljudima te osvijestio/la važnost jasne i nenasilne komunikacije. Volonter/ka se također detaljnije upoznao/la s načinom rada organizacije te vlastitim iskustvom pridonio/la poboljšanju kvalitete rada Kluba samozastupnika.

Inicijativnost i poduzetnost (ključne riječi za Inicijativnost i poduzetnost: pretvaranje ideja u praksu; kreativnost i inovativnost; preuzimanje rizika radi postizanja kvalitete; sposobnost planiranja i upravljanja projektima; osviještenost o etičkim vrijednostima i dobrom upravljanju; umrežavanje i stvaranje kontakata i sl.)

Kroz suradnju s asistenticama u pripremi radionica za Klub samozastupnika volonter/ka je stekao/la iskustvo rada u timu i na taj način stekao/la vještine aktivnog slušanja te vještine uvažavanja tuđih mišljenja, ali i preuzimanje inicijative. Kroz mjesto voditelja/ice Kluba volonter/ka je imao/la priliku razvijati vlastitu kreativnost u pripremi radionica te je imao/la priliku samostalno predlagati i osmišljavati aktivnosti. Time je poboljšao/la svoje vještine inicijativnosti, ali i preuzimanja odgovornosti za vlastite odluke. Osmišljavanjem radionica stekao/la je iskustvo u organizaciji vremena i naučio/la racionalno raspolagati vremenom te procijeniti i uskladiti trajanje radionice sa sposobnostima članova grupe.

Kulturna svijest i izražavanje (ključne riječi za Kulturnu svijest i izražavanje: izražavanje ideja i osjećaja na kreativan način; korištenje umjetnosti, glazbe, književnosti ili medija; promišljanje o vlastitom kulturološkom porijeklu i o kulturološkim razlikama; spremnost uključivanja u nove oblike kulturnih iskustava i sl.)

/

Ostalo (Tijekom aktivnosti volonter/ka može steći nekoliko vještina vrijednih da ih se spomene uz gore navedene ključne kompetencije. Ovdje imate mogućnost da ih opišete)

/

Datum i mjesto
18. travnja 2016., Belišće

VOLONTER/KA: Ivo Ivić

(potpis)

M.P. ORGANIZATOR/I VOLONTIRANJA

(potpis odgovorne osobe)

Svim volonterima, pa tako i onima koji se ne angažiraju u dugoročne volonterske programe i ne može im se izdati potvrda o kompetencijama, organizatori volontiranja obvezni su izdati pisanu potvrdu o volonterskim aktivnostima. Zakonom o volonterstvu određen je minimum informacija koje potvrda o volontiranju treba sadržavati, dok organizatori volontiranja zadržavaju pravo na sam izgled potvrde. Informacije koje potvrda o volontiranju mora sadržavati su:

- osobni podatci o volonterki ili volonteru
- podatci o vremenu volontiranja
- podatci o edukaciji
- kratak opis volonterskih aktivnosti te
- ostale specifičnosti pojedinog oblika volontiranja.

Kao pisana potvrda može poslužiti i volonterska knjižica s obzirom na to da u sebi sadrži mogućnost bilježenja svih podataka propisanih Zakonom o volonterstvu.

I na kraju, volontiranje neće nužno dovesti do plaćenog posla, ali će osobu iz stanja neaktivnosti dovesti u stanje angažiranosti u zajednici i aktivnog traženja plaćenog posla, a po završetku volontiranja volonteri će:

- unaprijediti svoje sposobnosti i povećati prilike za mogućnosti bržeg zapošljavanja na tržištu rada
- steći novo profesionalno iskustvo i nove reference
- biti u mogućnosti prezentirati potencijalnom poslodavcu svoje radne i profesionalne vještine te koristi koje će imati njegova organizacija ili poduzeće od istih
- imati unaprijeđen životopis s novim profesionalnim iskustvom.

Inkluzivno volontiranje

Inkluzivno volontiranje nadograđuje se na koncept socijalne inkluzije koji podrazumijeva proces uključivanja osoba iz društvenih skupina u riziku od socijalne isključenosti u aktivno i ravnopravno sudjelovanje u društvenom, kulturnom, ekonomskom i pravno-političkom životu[10]. Socijalna inkluzija omogućuje sudjelovanje građana u donošenju odluka što utječe na njihove živote i ostvarivanje njihovih prava i sloboda.

Jedno od temeljnih ljudskih prava i sloboda upravo je i volontiranje te kao takvo omogućuje i sudjelovanje osoba s invaliditetom ili poteškoćama u društvu kroz razvoj inkluzivnih volonterskih programa.

Volontiranje za neki konačni cilj ima zadovoljavanje potreba određenih skupina ili organizacija u društvu, podizanje svijesti o određenim društvenim i svijetskim problemima, brigu o zdravlju, ljudska prava te između ostalog i prevladavanje socijalne isključenosti. Taj se cilj među ostalim ostvaruje uključivanjem osoba iz društvenih skupina koje su u riziku od socijalne isključenosti, poput osoba s invaliditetom, dugotrajno nezaposlenih, pripadnika nacionalnih manjina, liječenih ovisnika, beskućnika i ostalih u aktivnosti od opće koristi za društvo putem volontiranja.
Volontiranjem članovi zajednice mogu sudjelovati u aktivnostima koje se provode u njihovoj zajednici, čime im se pruža mogućnost za razvoj novih znanja i vještina i stjecanje novih poznanstava.

Osobama iz društvenih skupina u riziku od socijalne isključenosti volontiranje može pomoći u osnaživanju, razvoju samopoštovanja i osjećaj osobnog postignuća, stjecanja vrijednih vještina te integraciju/reintegraciju u društvo i podizanje zapošljivosti. Tradicionalno, takve su osobe bile primatelji socijalnih usluga i korisnici volonterskih aktivnosti, no u novije vrijeme sve se više ističu vrijednosti, znanja i vještine koje one mogu unijeti u svaki volonterski program i organizaciju te se naći u ulozi davatelja i doprinositelja zajednici. Upravo se promjenom takve paradigme događa inkluzivno volontiranje koje omogućuje dostupnost volontiranja svima onima koji iz različitih razloga imaju smanjene mogućnosti uključiti se u redovno volontiranje.

[10] Kamenko, J., Kovačević, M., i Šehić Relić, L. (2016). „Volontiranje – prilika za nove kompetencije". Osijek: Volonterski centar Osijek i Hrvatska mreža volonterskih centara.

Osobe različitih mogućnosti dijele identične razloge i motivaciju za volontiranjem - žele naučiti nešto novo, steći nove vještine, proširiti mrežu kontakata u zajednici, doprinijeti zajednici u kojoj žive te graditi svoje samopoštovanje i samopouzdanje u inkluzivnom okruženju. Volonteri koji imaju neki oblik invaliditeta ili poteškoću dugoročnim i kontinuiranim volontiranjem mogu se uključiti u razne aktivnosti neprofitnih organizacija osnažujući svoje socijalne kompetencije, profesionalno iskustvo te istovremeno jačajući ulogu organizacije koja provodi inkluzivne volonterske programe u zajednici.

Važno je znati da od inkluzivnog volonterstva, osim osoba iz društvenih skupina koje su u riziku od socijalne isključenosti, korist ima i lokalna zajednica jer svaki potencijalni volonter iz ovih skupina ima određene kvalitete, znanja i vještine koje može pružiti korisnicima organizacije u kojoj bi volontirao, zatim samoj organizaciji, pa i zajednici, te mu je potrebno osigurati jednake mogućnosti uključivanja u volonterske programe, bilo organizacije čiji je član bilo druge organizacije u zajednici.

Dobrobiti inkluzivnog volontiranja za volontere:

- povećanje samopouzdanja i samopoštovanja
- zadovoljstvo koje proizlazi iz pomaganja drugima
- osjećaj korisnosti i pripadnosti
- smanjenje osobne izolacije i širenje socijalne mreže
- odmak od kretanja u uobičajenim krugovima
- razvijanje novih znanja i vještina
- stjecanje novih iskustava
- razvijanje odgovornosti
- stvoreni bolji izgledi za zapošljavanje
- poboljšano psihičko i fizičko zdravlje
- veća usredotočenost na vlastite kapacitete i mogućnosti
- prilika za borbu protiv diskriminacije
- pružanje pozitivnog primjera i nadahnuća drugima
- smanjenje usamljenosti i isključenosti.

Dobrobiti za organizacije koje provode inkluzivne volonterske programe:

- stvaranje raznolikosti organizacije i programa koji odražava raznolikost zajednice
- razvijanje tolerancije te bolje razumijevanje različitosti i inkluzije među zaposlenima i drugim volonterima
- stjecanje novih znanja, vještina i vrijednog iskustva kod zaposlenih i drugih volontera
- mogućnost proširivanja usluga te kvalitetnije pružanje usluga u zajednici;
- bolja interakcija s korisnicima
- povećanje ugleda u zajednici
- kreiranje prilika za osobe koje također mogu doprinijeti zajednici, proširiti socijalnu mrežu te razviti vještine
- pristup većoj grupi volontera (raznolike skupine volontera koja će ponuditi širi spektar vještina, ekspertize i motivacije)
- povećane mogućnosti za razvoj partnerstava
- zaposlenici i volonteri skloniji su uključiti se i ostati u organizaciji koja je inkluzivna i dobro upravlja različitošću
- unaprjeđenje znanja, vještina i iskustava koordinatora volontera u organizaciji
- dobar način za daljnju otvorenost prema volonterima iz skupina u riziku od socijalnog isključenja
- prilika za postati vodeća organizacija po pitanju inkluzivnosti
- smanjenje socijalne isključenosti i povećanje inkluzije.

Dobrobiti za zajednicu:

- povećanje socijalnog kapitala
- bolja kvaliteta života
- stvaranje aktivnijih građana
- stvaranje novih vrijednosti
- razvoj kulture integracije i poštivanje razlika
- smanjenje predrasuda i diskriminacije
- učinkovitije odgovaranje na potrebe u zajednici
- povezivanje i suradnja svih sektora društva kako bi se povećanjem dostupnih aktivnosti bolje zadovoljile potrebe osoba iz prethodno spomenutih društvenih skupina.

Korporativno volontiranje

Pojam „korporativno volontiranje" odnosi se na volonterske akcije zaposlenika neke tvrtke koje se odvijaju u radno vrijeme ili u organizaciji tvrtke u kojoj rade. Postoji nekoliko oblika korporativnog djelovanja, a najčešći su oblik grupne akcije. Ovakve volonterske akcije mogu biti dugoročne ili jednokratne[11].

Korporativno volontiranje dio je društveno odgovornog poslovanja neke tvrtke. Aktivnosti koje volonterski obavljaju zaposlenici poduzeća/tvrtke ne moraju biti nužno usko povezane s djelatnošću tvrtke, već se tu radi o djelovanju u zajednici u kojoj tvrtka posluje te odgovaranju na trenutne potrebe zajednice.

Aktivnosti koje se provode planiranju, organiziraju i izvršavaju zaposlenici tvrtke, a odobrene su od strane menadžmenta. Provedene aktivnosti stvaraju korist tvrtki, zaposlenicima i zajednici.

Osnovne vrijednosti ideje korporativnog volonterstva su **solidarnost, tolerancija i odgovornost** prema zajednici.

Nekoliko je razloga zašto tvrtka potiče i podržava korporativno volontiranje; povrat ulaganja u zajednici u kojoj tvrtka djeluje, promicanje imidža tvrtke , podizanje zadovoljstva zaposlenika i njihovo angažiranje u lokalnoj zajednici, povećanje kohezije među suradnicima. Kao najveću prednost ovakvog volontiranja poslodavci ističu razvijanje timskog duha i saznanje da ste nekome pomogli. Angažman zaposlenika u obliku korporativnog volonterstva u zajednici prepoznaje se kao prepoznatljiva karakteristika tvrtke što povećava vrijednost tvrtke i čini je različitom od drugih tvrtki, pogotovo konkurencije. Osim boljitka za lokalnu zajednicu, različite tvrtke su prepoznale da njihovi programi korporativnog volontiranja utječu na stvaranje bolje radne atmosfere u tvrtki, te da se na ovaj način stvara više mogućnosti i pogodnosti za zaposlenike. Pokazalo se da korporativno volontiranje direktno utječe na lojalnost zaposlenika tvrtki u kojoj rade, na produktivnost, smanjenje troškova, povećanje ugleda tvrtke i da dovodi do povećanja profitabilnosti. Također, pokazalo se da aktivnosti koje se provode kroz programe korporativnog volonterstva direktno utječu na povećanje svijesti građana, partnera i ulagača koji su ciljana skupina tvrtke

[11] http://vczd.org/korporativno-volontiranje.html

i proizvoda tvrtke; rezultat je veća lojalnost istih te utjecaj na prodaju. Korporativni volonterski programi utječu na povećanje morala zaposlenih, pružajući im mogućnost interakcije na drugačiji način, izvan radnog mjesta. Već je rečeno kako je jedan od glavnih prednosti korporativnog volontiranja razvijanje timskog duha; kroz korporativno volontiranje pojedinci uče kako da bolje rade zajedno, kako da postignu zajednički cilj ili završe određeni zadatak. Prednost ovakvog načina rada jest da se kroz ovakve programe kod zaposlenika mogu izgraditi i usavršiti različite profesionalne i liderske vještine poput planiranja, organiziranja, komunikacije, upravljanja vremenom rješavanja problema, donošenja odluka.

Neke tvrtke imaju definiranu vrijednost i značaj korporativnog volonterstva u razvojnim dokumentima tvrtke. Na taj način se pokazuje svijesnost tvrtke o vrijednostima volonterskih aktivnosti.

Istraživanje portala MojPosao pokazalo je da tri četvrtine ispitanika koji u tvrtki imaju organiziran *teambuilding* žele da je on organiziran kao korporativno volontiranje. Čak 83% poslodavaca dijeli njihovo mišljenje.

Školsko volontiranje

Za razvoj i jačanje civilnog društva uključivanje mladih u volontiranje ima središnju ulogu, jer "osim što predstavlja izvor društvene energije za pomoć skupinama u potrebi, ono je i iskustveni način odgoja mladih za aktivnu građansku ulogu u razvoju socijalnog i demokratskog društva[12]."

Kako je već ranije spomenuto, volonterstvo ima ključnu ulogu u razvoju socijalnih vrijednosti i samopouzdanja, a škola kao glavno mjesto odgoja i obrazovanja novih, mladih naraštaja građana, može imati važnu ulogu u promicanju vrijednosti koje se afirmiraju volontiranjem.

Koncept školskog volontiranja podrazumijeva da škole kao obrazovne institucije promiču, potiču i organiziraju volonterski rad među učenicima, njihovim roditeljima, zaposlenicima škole, ali i široj javnosti. Škola može informirati svoje učenike o vrijednostima i mogućnostima volontiranja i pružati im podršku za uključivanje u volonterske angažmane, ali i pri organiziranju istih.

[12] Šimunković et al. (*:12), prema Kos, M. (1999).

Dobrobiti školskog volontiranja za učenike/ce, društvo I školu

ŠTO DRUŠTVO DOBIVA VOLONTIRANJEM MLADIH
• Stvaranje novih vrijednosti
• Veću građansku odgovornost i aktivizam mladih
• Razvoj društvene solidarnosti i senzibilitet mladih ljudi za potrebe društva
• Bolju socijalnu inkluziju mladih u društvo
• Razvijanje kreativnosti i tolerancije
• Bolju kvalitetu življenja
• Humanije društvo
• Prevencija poremećaja u ponašanju
• Bolju konkurentnost mladih na tržištu rada
• Učinkovitije odgovaranje na potrebe u duštvu
• Povećanje socijalnog kapitala I društvene kohezije

ŠTO MLADI DOBIVAJU VOLONTIRANJEM
Samopoštovanje
Razvijanje razumijevanja za društvene probleme i suosjećanja s drugima
Učenje socijalnih vještina i razvijanje moralnog i etičnog koncepta
Mogućnost utjecanja na društvene promjene
Nova znanja i vještine
Nova poznanstva s različitim društvenim skupinama
Zadovoljstvo koje proizlazi iz pomaganja drugima
Osjećaj korisnosti I pripadnosti
Prva profesionalna iskustva
Korisno provođenje slobodnog vremena
Vježbanje odgovornosti i emocionalno sazrijevanje, obogaćen razvoj svijesti o vrijednostima demokratskog društva

ŠTO ŠKOLA DOBIVA UVOĐENJEM VOLONTERSKOG PROGRAMA
Školski kurikulum obogaćen novim vrijednostima i vještinama i povećanu kvalitetu rada
Povećan interes za učenje
Povećanu povezanost, solidarnost i društvenu odgovornost i samostano donošenje odluka među učenicima
Povećanu kvalitetu odnosa između nastavnika I učenika
Nove aktivnosti podrške učenicima u potrebi unutar samih škola
Korisnu mrežu suradničkih organizacija u zajednici
Veći ugled u zajednici
Angažiranje učenike za pitanja u okviru škole i zajednice u kojoj škola djeluje
Bolju povezanost s lokalnom zajednicom

Izvor tablice: Šimunković, G. et al. (*:13-14). " Generacija za V". Osijek: Volonterski centar Osijek

Odgoj za volontiranje

Iako bismo cjelokupni rad na poticanju volontiranja s različitim dobnim skupinama, u širem smislu, mogli nazvati odgojem za volontiranje, ovaj se termin ipak odnosi na uključivanje djece u obrazovanje o volontiranju i volonterske aktivnosti s primarnim ciljem svestranog socijalnog razvoja mladih osoba[13].
Zakonom o volonterstvu (NN 58/07) razlikuje se volontiranje mladih u dobi od 15 do 18 godina (dakle, srednjoškolske populacije) i djece mlađe od 15 godina. Volonterske aktivnosti djece mlađih od 15 godina Zakon o volonterstvu uređuje člankom 13. (NN 58/07) i naziva ih ***odgojem za volontiranje***.

Mlade osobe od 15 do 18 godina mogu sudjelovati u volonterskim angažmanima uz pisanu suglasnost zakonskih zastupnika, ali ne smiju volontirati izvan Republike Hrvatske bez zakonskog[14] skrbnika.

[13] Šimunković et al. (*:12), prema Kos, M. (1999).
[14] Čl. 12. Zakona o volonterstvu, NN 58/07

Osim pisane suglasnosti zakonskog zastupnika/skrbnika, za djecu volontere mlađe od 15 godina značajno je tko je organizator volontiranja – Zakonom o volontiranju uvjetovano je da je organizator volontiranja odgojno-obrazovna ustanova, ustanova socijalne skrbi ili druga pravna osoba koja organizira volontiranje u odgojne i obrazovne svrhe uz suglasnost nadležnih tijela državne uprave, odgojno-obrazovnih ustanova ili ustanova socijalne skrbi. Također, pažnja je prema odabiru aktivnosti povećana jer je Zakon predvidio da se uz osiguranje podrške i nadzora treba osigurati i da sadržaj volonterskih aktivnosti ima ulogu odgoja i socijalizacije osobe.

Odgoj za volontiranje

Članak 13.
(1) Maloljetna osoba mlađa od 15 godina života može biti uključena u obavljanje odgojno-obrazovnih volonterskih aktivnosti kao aktivnosti usmjerenih općem dobru i odgoju za volontiranje, i to samo u svrhu odgoja i obrazovanja na način koji pridonosi njezinu razvoju i socijalizaciji, uz uvjet da je organizator volontiranja odgojno-obrazovna ustanova, ustanova socijalne skrbi ili druga pravna osoba koja organizira volontiranje u odgojne i obrazovne svrhe uz suglasnost nadležnih
tijela državne uprave, odgojno-obrazovnih ustanova ili ustanova socijalne skrbi.
(2) U slučaju iz stavka 1. ovog članka organizator volontiranja obavezno pribavlja pisanu suglasnost zakonskog zastupnika ili zastupnice maloljetne volonterke ili volontera.
(3) Osobi iz stavka 1. ovog članka zabranjeno je obavljati volontersku aktivnost u razdoblju između 20 sati i 6 sati radnim dano u kojem ima školske obveze te između 22 sata i 6 sati vikendom ili praznicima.
(4) Osoba iz stavka 1. ovog članka može prestati obavljati volonterske aktivnosti u bilo kojem trenutku bez suglasnosti zakonske zastupnice ili zastupnika.

Zakn o volonterstvu, NN 58/07

Izvor slike: Šimunković, G. et al. (*:17).
" Generacija za V". Osijek: Volonterski centar Osijek

„Volonteri nisu plaćeni, ne zato što je njihov rad besplatan, već zato što je njihov rad neprocjenjiv.“

(Sherry Anderson)

Iskustva volontera/ki

Nina Barić, Zadar

"Bio je to prosinac 2010. godine kada sam se upustila u jednu prekrasnu životnu avanturu zvanu - volontiranje. U vrijeme kada su ulice prožete ljudima, ukrasima, srećom , veseljem i blagostanjem, moja je najbolja prijateljica dala prijedlog da napravimo nešto korisno za vrijeme božićnih praznika. Na oglasnoj ploči u našem gradu vidjele smo poziv na volontersku akciju „1000 božićnih ručkova" u organizaciji doma za odrasle osobe Sv.Frane. Uključivši se u tu akciju na sam Badnjak nosile smo ručkove odraslim osobama koje su teško pokretne te nemaju svoje obitelji. Nakon završetka te akcije osjećaji su bili podijeljeni, ali ipak su prevladali oni neopisivi osjećaji koristi i doprinosa za jedan plemeniti cilj. Nama nije oduzelo puno vremena ni energije, a napravile smo nešto što je drugima značilo puno više nego što uopće možemo i zamisliti. Upravo s ovom volonterskom akcijom i neopisivim osjećajem pozitive nakon završetka iste upustila sam se u svijet volontiranja. Igrom slučaja upisala sam fakultet koji mi je ponudio velike mogućnosti volontiranja na različitim područjima i s različitom populacijom. Volontirala sam po brojim udrugama, ustanovama, organizacijama, ali i u vidu individualnog rada te volontiranja za dobrobit cijele nacije u okviru javnozdravstvenih akcija. Kada volontiram osjećam se zadovoljno i ispunjeno. Samo mali znak pažnje nekome je najbolji poklon koji se može pokloniti i samim time uljepšati ne samo taj trenutak nego i daljnji život. Mene ne košta ništa, a netko drugi dobije toliko puno. Volontiranje mi nije nikakav napor već je užitak jer osjećaje koji kasnije prevladaju nitko mi ne može oduzeti, a takvi se osjećaji ne mogu ni kupiti. To vrijeme koje odvojim za nekog drugog zapravo obogaćuje i izgrađuje mene kao osobu. Tako da nitko ne može reći da se volontiranje ne plaća. Plaća se i to s onim što se fizičkim novcem nikad ne može platiti, a to je ono što je potrebno svakom čovjeku. Svatko od nas može biti volonter jer za to ne treba imati nikakve super moći već isključivo dobru volju. S dobrom voljom sve se može, a za uzvrat se dobije osobni rast i razvoj koji je u današnje vrijeme i više nego potreban. Kad jednom kreneš volontirati teško je stati. Jer uvijek si okružen veselim i nasmijanim ljudima, maštovitim i izazovnim programima, igrama sa šarolikom populacijom, a smijeha i pozitivnih osjećaja nikad ne nedostaje. Pa tko onda ne bi volio volontirati?"

Nikolina Miočić, Zadar

"Kada su me zamolili da napišem nešto o svom iskustvu volontiranja pomislila sam - pa odakle da počnem? Niti se ne sjećam zašto sam krenula. A opet vrlo brzo nakon toga samo me puklo u glavu. Počelo je jednom misom, jednu nedjelju..u to vrijeme tek sam počela otkrivati da postoje ljudi koje ne vidimo, a koji trebaju možda samo stisak ruke ili osmijeh ili bilo što što se daje ljudima da bi se osjećali kao ljudi. Paralelno s tim sam počela otkrivati i Božju ljubav, Božju skrb, (eno na, još

jedna obraćenica, pomislit ćeš dragi čitatelju:)) Kako sam tada mukotrpno završavala svoj diplomski, kao pravi student nakon 7 godina studija, imala sam viška vremena. Malo sam radila honorarno i malo pisala diplomski. Radila sam kao dječji animator, na dječjim događanjima, na radiju i sl. Na tim radionicama sam primijetila da neka djeca nekad ne dolaze...kad sam saznala da su u bolnici pitala bih se...sigurno tamo imaju nekog, neku tetu ili slično koja dolazi na dječji odjel. I, naravno, opterećena time gdje ću u subotu vani i što da obučem, brzo bih zaboravila bi na to. Ponekad sam u sklopu tog posla kojeg sam honorarno radila posjećivala i osnovnu školu Voštarnica i dječji vrtić Latica. To su za mene bila teška i mučna iskustva, ali nekako bih odlazila s upitnikom... Primjećuje li tko ovu djecu, ovakve ljude? I, naravno, nastavila s uobičajenim brigama, gdje vani, s kim vani, kad ću više diplomirati... Bez obzira na stvarno ispunjen život, nešto je nedostajalo. Odem ja na tu misu u crkvu, u kojoj ruku na srce nisam bila čest gost, i poslušam propovijed koja mi se urezala u srce... Govori svećenik, kakav si kršćanin ako ne pomažeš? Ako živiš samo za sebe i ne gledaš što drugima treba? Naravno, u glavu mi navru ona djeca... Kažem, idem sutra u bolnicu i to na dječji odjel, idem pitati treba li im netko. Tako ja otišla, pita me sestra zašto to želiš? Malo me čak bilo sram, ne znam odgovor... želim pomoći nekome. Njoj je to bilo dovoljno. Krenula sam jednom tjedno s radionicama na dječjem odjelu i pisala diplomski, prilično neuspješno. Kako je to krenulo, sve sam više shvaćala da živim u nekom balonu, da nemam doticaj sa stvarnim svijetom, često bih u suzama išla doma, bilo mi je teško. Ima djece koje roditelji ostavljaju i ne dolaze danima, ima djece koja su bez roditeljske skrbi i nema ih nitko posjetiti, ima beba koje plaču satima i čeznu za dodirom majke.. ukratko ima svega i mene je to ostavljalo u šoku. Nastavila sam ići i

počela shvaćati da me Bog poslao tamo samo s jednim razlogom, da ta djeca MENI pomognu. To se počelo širiti... dolazili su dobri ljudi, davali što imaju, materijale, djeca iz srednje škole Vice Vlatkovića da slože stolove i usput rečeno nitko se nije slikao za novine:) Počela sam posjećivati i ostalu djecu, upoznala djecu s Down sindromom, autističnu djecu... sve se nekako otvaralo. I sve više sam shvaćala, ja na ovom trebam zahvaljivati i to Bogu. Bolnica me odlučila poslati na tečaj za animatora u bolnici. Bila sam jedino nemedicinsko osoblje tamo i svima je naravno bilo čudno što tamo radim, no meni više nije. Diplomirala sam, našla posao i nisam imala vremena dolaziti više u bolnicu. Posao koji sam radila odnosio se na pisanje projekata za fondove Europske unije. Posao koji nikad nisam ni zamišljala da ću raditi i prema kojem nisam imala ama baš nikakav osjećaj, bar ne kao za onu djecu. Ali... kako Bog nikad ne drijema i uvijek ima plan, tako je imao i za ovaj posao. Da skratim dugu priču, pisala sam ili radila na projektima za udruge koje su mi bile sada jako bliske. Bilo je projekata koji su se bavili svim područjima socijalne skrbi..osobama s mentalnim poteškoćama, osobama oštećenog sluha, autistima, ranom intervencijom djece s poteškoćama itd. Dakle, volontiranje je pomoglo u profesionalnom smislu da krenem raditi posao, da ga zavolim i da opet mogu pomoći, što mi je zapravo oduvijek bio cilj. Osobno mi je dalo jednu sasvim novu dimenziju života, jednu radost za koju nisam znala da postoji, dok nisam upoznala sve te posebne ljude, male velike ljude. Kažu da Bog nema ruke na ovoj zemlji, da se njegova ljubav očituje isključivo preko čovjeka koji ljubi drugog čovjeka. Tako sam ja spoznala da sam ljubljena i da jedino moram dalje ljubiti (koliko je to meni s vulkanskom naravi moguće, jel'). O drugim vrstama volontiranja mogla bih također pisati al' bi nepotrebno popunila tri lista, ovo je ono iskustvo koje me obilježilo, koje mi je pomoglo da narastem kao čovjek i dalo mi u profesionalnom smislu nemjerljivu prednost pred kolegama koji nisu imali to iskustvo.

Isti taj osjećaj imala sam za svu djecu koju sam srela volontirajući, da stalno rastemo zajedno u ljubavi iako ih nikad više nisam vidjela..."

Ivana Marinović, Zadar

"Moja volonterska priča započinje u travnju 2013. godine. U meni je oduvijek bila prisutna želja za volontiranjem, ali nisam znala gdje ni kako, dok nisam čula vijest da se u Zadru planira osnovati Volonterski centar. Mjesecima sam nestrpljivo iščekivala otvorenje da bih ga posjetila već sljedeći dan. Upoznavši voditelja Centra Josipa shvatila sam da sam došla na pravo mjesto. On me uputio u sve "tajne" volonterstva, a kasnije sam upoznala i druge djelatnike VC-a koji me uvijek iznova osvajaju svojim dobrim raspoloženjem i voljom da mi pomognu u svim volonterskim izazovima.

Ubrzo nakon upisa u bazu volontera uslijedio je i poziv za moje prvo volontiranje, ekološku akciju Zelena čistka. Nakon toga prihvatila sam ponudu za dugotrajno volontiranje u Domu za odgoj djece i mladeži jer je to bilo blisko mojoj profesorskoj struci. Međutim, kako sam u to doba bila nezaposlena te sam nastojala kvalitetno ispuniti slobodno vrijeme, prijavljivala sam se i za volontiranja koja nisu bila usko vezana uz moje profesionalne i osobne interese jer sam željela spoznati što mi najbolje odgovara. Tako danas u volonterskoj knjižici imam upisano oko 1000 volonterskih sati odrađenih u raznovrsnim aktivnostima: od sportskih (Wings for Life World Run, Davis Cup, Zadar Outdoor Festival, biciklistička utrka Tour of Croatia) i kulturnih manifestacija (Noć muzeja, Smotra folklora) do informativnih događanja (Sajam poslova, Sajam stipendija) i brojnih humanitarnih akcija prikupljanja pomoći za potrebite pojedince i udruge.

Upravo ta humanitarna nota volontiranja je ono što me je potaklo da do danas ostanem aktivna. U društvu u kojem se kao ključne riječi neprestano provlače korumpiranost, beznađe, besperspektivnost, materijalizam, propada nje moralnih vrijednosti... predivno je otkriti da postoji i jedan drugi i drukčiji svijet koji grade dobri i plemeniti ljudi uvijek spremni staviti na raspolaganje svoje vrijeme i energiju, znanje i vještine za dobrobit drugih. A da je neusporedivo bolji osjećaj davanje nego primanje najbolje sam iskusila volontirajući u Socijalnoj samoposluzi sv. Frane. Osim toga, u susretu sa siromašnima i bolesnima postanete zahvalni za sve što imate u životu, a što ste dotad uzimali zdravo za gotovo.

Volontiranje je izvrstan način za upoznavanje novih ljudi koji vam mogu postati istinski prijatelji jer već znate da imate bar jedan zajednički interes. Jedan od mojih motiva za početak volontiranja bilo je i prevladavanje sramežljivosti u kontaktu s nepoznatim ljudima, što sam i postigla te stekla ogromno samopouzdanje. Volontersko iskustvo mi je pomoglo i u dobivanju posla jer je poslodavac jako cijenio moju

proaktivnost i želju za stjecanjem novih znanja u raznim područjima.
Osim učenja o volonterstvu kroz samo volontiranje prošla sam i dvije edukacije organizirane od strane Volonterskog centra: Ja volonter - o pravima i obvezama volontera, te edukaciju o menadžmentu volontera kojom sam osposobljena za koordinatora volontera.
Iako se ne volontira zbog nagrada nego unutarnjeg zadovoljstva, svako je priznanje za moj rad više nego dobrodošlo te mi daje poticaj da nastavim dalje. Tako sam 2 015. godine povodom Međunarodnog dana volontera dobila zahvalnicu VC-a za izrazito aktivan i predan rad u mnogobrojnim volonterskim aktivnostima raznih organizacija i institucija, a iste godine su me kao svoju prvu registriranu i najaktivniju volonterku nominirali i za Državnu nagradu za volontiranje, gdje sam ušla u uži izbor te prisustvovala svečanoj dodjeli nagrada u Vladi RH.
Za volontiranje vam nije potrebno ništa osim dobre volje i malo slobodnog vremena, a ono što uložite stostruko će vam se vratiti. Volontiranje je zabavno, uvijek naučite nešto novo, širite krug poznanika/prijatelja, okružuje vas pozitivna energija ljudi koji rade za isti cilj te se osjećate korisno jer imate priliku doprinijeti zajednici te na taj način svoj grad, državu i svijet učiniti barem malo boljim i humanijim mjestom za život."

Marija Špaleta, Zadar

„Volonterstvo je za mene prilika za upoznati sebe, upoznati druge i drugačije i obogatiti sebe i one kojima pomažemo!
Posebno ističem dva dugotrajna volonterstva. Jedno mi je donijelo dodatni senzibilitet za ljude koji žive drugačijim životom od moga, bogato iskustvo i puno bolje shvaćanje struke pedagoga naspram fakulteta koji mi je pružio čvrste stavove i teorijska polazišta. Drugo mi je donijelo stjecanje uvida u civilno društvo i volonterstvo s druge strane, kao organizacijska iskustva, a osim toga omogućilo mi je stjecanje novih znanja i vještina zbog čega sam danas sretno zaposlena.
No krenimo redom... ono što me potaknulo na prvo volontiranje bila

je moja želja da bolje upoznam struku i posebno područje koje se tiče rada s djecom s poremećajima u ponašanju, odnosno što utječe na razvoj poremećaja u ponašanju i kako ga prevenirati. Stoga kad sam na fakultetu odslušala predavanje zaposlenika Udruge Igra, odlučila sam im se javiti i započeti svoju volontersku avanturu. Program je bio izvrsno organiziran pa smo tako osim indivdualnog rada s jednim djetetom, imali priliku ići i na supervisiju te smo imali kontinuiranu podršku naše koordinatorice volontera. Svaki od tih aspekata donio je nova saznanja o meni samoj, o onom što jesam i što želim biti, u profesionalnom i privatnom smislu. Sljedeće školske godine bila sam i honorarno zaposlena na istom programu, ovaj put kao grupni voditelj što jedonijelo dodatne izazove, ali i učenje drugačijih, jednako važnih vještina i znanja. Ono nešto što će mi uvijek ostati u sjećanju jest lekcija da sve 'što' radim mora imati svoje 'zašto'. Mora postojati struktura i okvir, odnosno cilj prema kojem idemo.
Drugo dugotrajno volontiranje započinje mojim nezadovoljstvom zbog nemogućnosti rada u struci. Prisjetih se starih volonterskih dana i odlučih da opet želim volontirati. Taman je u to vrijeme Volonterski centar Zadar tražio volontere/ke kao asistente programskog koordinatora na različitim projektima. Ovo iskustvo donijelo mi je sasvim nove predodžbe o volontiranju, što je sve potrebno s ove organizacijske strane da bi jedno volontiranje bilo kvalitetno i donijelo dobrobit za korisnike, jednako kao i za volontere. Sudjelovala sam na različitim edukacijama, upoznala neke nove, zanimljive ljude i otvorio mi se sasvim jedan nov prozor u svijet rada u civilnom društvu. Kombinacija posla i volontiranja nerijetko je znala biti naporna, ali to nije utjecalo na moj serotonin. Bila sam i više nego zadovoljna što volontiram, što učim i razvijam se! Sve mi je to omogućilo da danas i radim u civilnom sektoru i da na različite načine doprinosim svojoj lokalnoj zajednici.
Rekla bih da je volonterstvo zbilja od neprocjenjive vrijednosti i da pruža mnogobrojne mogućnosti, samo morate pronaći ono pravo volontersko mjesto osluškujući svoje interese i potrebe zajednice."

Popis literature

Etički kodeks volontera, NN 55/08

Kamenko, J., Kovačević, M. I Šehić Relić, L. (2016). „Volontiranje – prilika za nove kompetencije. Vodič kroz inkluzivno volontiranje za organizatore volontiranja“. Osijek: Volonterski centar Osijek i Hrvatska mreža volonterskih centara

Prgić Znika, J., Kordić, I., Jeđud Borić, I. (2015). „Menadžment volontera – priručnik za vođenje volontera i volonterskih programa“. Zagreb: Volonterski centar Zagreb,

Šimunković, G. Et al. (*). „Generacija za V“. Osijek: Volonterski centar Osijek

Topčić, D. I Ivelja, N. (2006). „Priručnik za volontere“. Split: Udruga MI – Split i Volonterski centar Split

Zakon o volonterstvu, NN 58/07, 22/13

Brošura Volonterskog centra Zadar. URL: file:///C:/Users/Petra/Downloads/VCZD%20bro%C5%A1ura%20kona%C4%8Dna.pdf

Volonterski centar Zadar. URL: http://vczd.org/korporativno-volontiranje.html

„Nikad ne sumnjaj da mala grupa ljudi može promijeniti svijet; uistinu, to je jedino što ga je ikada i mijenjalo“
(Margaret Mead)

Stajališta izražena u ovoj publikaciji isključiva su odgovornost udruge “Eko-Zadar”.

Udruga za promicanje ekološke proizvodnje hrane,
zaštite okoliša i održivog razvoja „Eko-Zadar“.

Špire Brusine 12, 23000 Zadar

tel.: 023 300 120
fax.:023 300 119

Mail: desk@ekozadar.hr
Web: www.ekozadar.hr

Za više informacija o EU fondovima:
www.strukturnifondovi.hr
www.udruge.gov.hr

f/Volonterska šuma **f/Eko-Zadar**